Ao. 1825. No. 87.

GRONINGER COURANT.

DINGSDAG den 1 November.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL *gratis* uitgegeven.

De Ingezetenen, in de Afdeelings-letters N, O, P en Q woonachtig, welke den 13 en 17 dezer Militairen met *Voeding* gehuisvest hebben, worden verwittigd, dat zij op Donderdag en Vrijdag, den 3 en 4 November aanstaande, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren, zich aan het Bureau van Inkwartiering kunnen vervoegen, om daarvoor de bepaalde schadevergoeding te ontvangen, tegen intrekking van de toen afgegevene biljetten.

Groningen den 31 October 1825. DE PONTHIER, *Directeur.*

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

FRANKFORT *den 29 October.*

Volgens berigten uit Smijrna, van den 20 September, was er een buitengewone felle brand in die stad ontstaan, welke bij het vertrek van den courier, die deze tijding naar Konstantinopel brengen moest, nog voortduurde en reeds ongeveer drie duizend huizen in de asch gelegd had.

— Van den dood van *Ibrahim*-pacha hoort men niets naders, zoo dat het berigt daarvan bij de duizend en een vertellingen schijnt te hooren, die men over de zaken der Grieken verspreid heeft. In de helft van September schijnt hij nog, volgens de laatste berigten, van tijd tot tijd met de Grieken tusschen Nisi en Tripolitsa handgemeen geweest te zijn. Uit de omstreken van Salona zijn drie duizend Romelioten, over de landengte van Corinthe in Morea binnengetrokken, om zich met *Demetrius Ypsilanti* te vereenigen.

— Een brief uit Konstantinopel, van den 26 September, meldt het volgende: „De Kapitein-pacha heeft te gelijk met de Egyptische vloot Alexandrie verlaten en is in de wateren van Candia verschenen. De Grieken alhier beweren, dat hij reeds door den admiraal *Miaulis* aangevallen en geslagen is. Te Konstantinopel liep een gerucht, dat de Grieken voorstellen tot het maken van een verdrag gedaan hebben, en dat deze door den onderkoning van Egypte en diens zoon ondersteund worden, hetgeen echter moeijelijk te gelooven is.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN *den 25 October.*

Van Glasgow schrijft men, dat de stoomboot *the Comet*, die van Inverness en fort William kwam, in den nacht van den 21 dezer, bij Kempock, tusschen Gourock en het lichthuis van Clough, door de stoomboot *the Aijr*, bij het omzeilen van den hoek, in den grond is gevaren. Omtrent zeventig passagiers hebben hierbij het leven verloren, terwijl de kapitein, drie man van het scheepsvolk en zeven passagiers gered zijn. *The Aijr* was door den schok zoo beschadigd, dat hij met veel moeite en in een zinkenden staat te Greenock aangekomen is.

Eene andere stoomboot, de *City of Glasgow*, de haven van Douglas verlatende, is door eenen rukwind op de nabij gelegen rotsen gesmeten en verbrijzeld, maar de equipagie en passagiers derzelve zijn gered.

— Het viermastig houtschip, *Baron of Renfrew*, is voor Duins van zijne ankers geslagen, en op de tegen overliggende kust, niet ver van Grevelingen, in een reddeloozen staat, door het volk verlaten.

— Uit New-IJork schrijft men, dat zekere majoor, *Noah*, in den omtrek van Bufaloo, aan de Niagara-rivier, een vrij uitgebreide streek lands, het Grooteiland genaamd, gekocht heeft, om te doen strekken tot eene wijkplaats voor zijne geloofsgenooten, de Israëliten, welke in andere landen mogten onderdrukt worden. Hij zal aldaar eene stad stichten die hij Ararat zal noemen, en is zelfs als gouverneur over die landstreek aangesteld. De inwijding van dezen nieuwen staat heeft den 14 September plaats gehad.

FRANKRIJK.

PARIJS *den 25 October.*

De voorzitter van het alhier gevestigd Grieksch komité, heeft van den heer *Rijnard*, medelid van hetzelve, eenen brief ontvangen, bij welken dezelve verklaart, den op elken menschenvriend berustenden pligt te gevoelen, om de door hem, aan de van alle zijden bestreden en aan zich zelve overgelatene Grieken, toegedachte hulp te bespoedigen en te verdubbelen, en mitsdien aan hem voorzitter te doen geworden 5000 fr. tot saldo der 6000 fr., welke hij inzender bij inteekening beloofd had in zes jaar te zullen voldoen; en bovendien ter verdere beschikking van den heer voorzitter nog eene somma van 25000 fr. te stellen, met verzoek dezelve op de doelmatigste wijze tot Griekenlands bevrijding te besteden, en het aan hem inzender te kennen te willen geven, wanneer er nieuwe bijdragen benoodigd mogten zijn; zullende hij zich steeds tot nieuwe opofferingen bereidwillig toonen.

— In de achttien eerste dagen van October zijn te Parijs 137 personen overleden, waarvan 55 aan de kinderziekte; niet een dezer was gevaccineerd.

— Het gouvernement van het kanton Lucern, heeft aan de inwoners eene zeer dringende aanmaning uitgevaardigd, om de vaccine aan hunne kinderen te doen bewerkstelligen, aangezien de kinderziekte zich in eene gemeente van het kanton heeft geopenbaard, en reeds verscheiden kinderen aan die besmettelijke ziekte overleden zijn.

— Het kamp bij Luneville, zal niet, even als dat van Baijonne, gedurende den winter bijeen blijven; den eersten der volgende maand breekt het op.

— Uit Madrid heeft men berigt, dat de expeditie uit Ferrol eindelijk in zee is gestoken; dezelve wordt in de hof-courant de schitterende expeditie genaamd, alhoewel dezelve slechts bestaat uit nog geene 3000 man, waaronder 500 landloopers, welke gepresst zijn, en even als de andere troepen, ongewapend, naar boord zijn gebragt.

— Van Lissabon meldt men, dat het Engelsch eskader op de Taag nog voor het einde van dit jaar aanzienlijk versterkt zal worden.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL *den 27 October.*

De burgemeester onzer stad, Zondag bij HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje ontvangen, heeft Z. K. H. namens deze stad bedankt voor de voorwerpen van natuurlijke historie, aan het museum dezer stad geschonken; en het heeft Z. K. H. behaagd, daarop te kennen te geven, dat hij in Rusland bevel gegeven had tot het bijeen brengen eener mineralogische verzameling, welke hij eveneens voor het museum van Brussel bestemd had.

— Voor twee dagen is te Rijssel uit de zaal van publieke tentoonstelling, terwijl de oppasser schijnt geslapen te hebben, een klein schilderstuk, het Karnaval van Venetie genaamd, ontvreemd.

'S GRAVENHAGE *den 28 October.*

Men ziet eerlang het adres van antwoord van de Kamers op 's Konings aanspraak te gemoet. Volgens het algemeen gerucht zal hetzelve een blijk behelzen van de goedkeuring der Staten-Generaal, ten opzigte van de nieuwe instelling, in het belang van de Roomsch-Katholijke kerk in de Nederlanden, van welke Z M. heeft gewaagd, en is dit adres zoodanig in beide de Kamers met eene zeer groote meerderheid aangenomen.

UTRECHT *den 25 October.*

Een partikuliere brief uit Curaçao, in dato den 19 Augustus, behelst het volgende, omtrent het publiek onderwijs in Columbia:

„Doordien de Spaansche geestelijken de bewoners van Columbia en van alle andere voormalige Spaansche bezittingen in Amerika, steeds dom gehouden hebben, en alle verlichting, beschaving, industrie en koophandel hebben tegengewerkt, zoo is domheid en bijgeloof nog steeds in Columbia gehuisvest. Uit gebrek aan goede scholen en kundige onderwijzers zijn vele bewoners verpligt hunne kinderen naar Philadelphia en elders te zenden. *Bolivar*, de bevrijder van Zuid Amerika, is echter een voorstander van verlichting en zal alles aanwenden, om het Columbiaansche volk tot dien trap van beschaving te brengen, waarop de Vereenigde Staten van Noord-Amerika thans roem dragen. De heer *Lancaster*, die voor eenigen tijd uit Engeland in Columbia was gekomen, om zijne manier van onderwijs ook in deze nieuwe Republiek uit te breiden, vond zoo weinig ondersteuning en medewerking van den kant der bewoners, dat hij van zijn heilzaam oogmerk afzag en voornemens was Caraccas te verlaten en naar Engeland terug te keeren; *Bolivar* hiervan onderrigt, heeft zulks verhinderd, door hem 20,000 dollars ter ondersteuning toe te zenden, en te berigten, dat hij de millioen dollars, die het Congres van Peru aan Columbia heeft geschonken, grootendeels besteden wil tot verbetering en oprigting van scholen. Het is te hopen, dat de welmeenende en prijzenswaardige pogingen van *Bolivar* door een gelukkigen uitslag zullen bekroond worden, en de Zuid-Amerikaansche Staten met dezelfde reuzenschreden, als de Noord-Amerikaansche Staten eenmaal deden, tot verlichting, beschaving en welvaart zullen geraken.

AMSTERDAM *den 27 October.*

Gisteren is met den besten uitslag, van de Koninklijke werf alhier, te water gelaten het nieuw gebouwde fregat *de Sambre*, geboord voor 44 stukken. Dit is het eerste oorlogs-vaartuig, volgens de in Engeland reeds gunstig beproefde wijze, met eenen ronden spiegel gebouwd, hetwelk van 's Konings werf alhier te water gelaten wordt; andere dergelijke staan op stapel.

— Het beurtschip van Harderwijk op Amsterdam, schipper *Jan de Vries*, heeft, in den nacht van den 24 op 25 dezer, op het Y, tusschen Durgerdam en Nieuwendam, door eene windvlaag, deszelfs tuig en mast verloren; de passagiers zijn echter, zonder verder ongeluk, door eene visschersschuit overgenomen en te Amsterdam aan wal gebragt; zijnde daarna het schip door gemelde schuit opgesleept en mede te Amsterdam aangekomen.

DOORNSPIJK *den 25 October.*

Ons dorp, hetwelk door den zeevloed in Februarij jl. zoo zeer geteisterd is, heeft weder een noodlottig onheil getroffen.

Heden morgen, ruim 11 uren, sloeg de bliksem in de spits van den kerktoren en ontstak daar vuur, hetwelk drie uren bleef smeulen, zonder dat zulks door iemand werd bemerkt. Des middags, te 2 uren, werd eerst de aandacht door den rook, die uit den toren sloeg, opgewekt en terstond alle middelen tot blussching van den brand in het werk gesteld. In weerwil echter van alle aangewende pogingen, werd de brand allerhevigst en beheld zoodanig de overhand, dat de toren, het geheele kerkgebouw, het ambts- en kostershuis, benevens eene ambtsschuur en nog een partikulier huis de prooi der vlammen zijn geworden. De ingezetenen van ons dorp en de spuitgasten van het naburig Elburg, alle pogingen, om de kerk en belende gebouwen te redden, verijdeld ziende, hebben daarop alle krachten ingespannen, om de overige huizen in die buurt te beveiligen, en zijn hierin tot dus verre gelukkig geslaagd, hoe zeer thans (des avonds) alle gevaar nog niet geweken is.

ZWOLLE *den 26 October.*

Heden had alhier de plegtige inwijding plaats van het monument, ter eere van onzen verdienstelijken stadgenoot mr. *Rhijnvis Feith*, uit de bijdragen van deszelfs vereerders, zoo hier als elders, opgerigt.

Des morgens te half tien uur vereenigden zich Z. Exc. den heer gouverneur dezer provincie, benevens de verdere civiele en militaire autoriteiten, met het bestuur der Zwolsche afdeeling van de maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, en derzelver commissie, bijzonder belast geweest met de vereering der nagedachtenis van dien verdienstelijken dichter, op het stadhuis, en begaven zich te tien uren naar de Groote Kerk, door de commissie van het Hervormd kerkgenootschap goedgunstig afgestaan. Gezegde trein werd aldaar ontvangen onder een voortreffelijk muzijk, bestuurd door den heer *Hempenius*, en onder medewerking van menigvuldige liefhebbers der toonkunst, die zich hiertoe gaarne hadden willen verledigen. De heer *C. Fortuijn* opende de plegtigheid met eene redevoering, waarin zijn wel eerwaarde op eene allezins treffende en waardige wijze hulde toebragt aan de verdiensten van den grooten man, ten wiens eere dit feest plaats had, en werd opgevolgd door den heer *Hk. Ass. zoon Doijer*, dewelke in een voortreffelijk dichtstuk de roem van Neêrlands oudsten zanger handhaafde, terwijl eene keurige muzijk zich tusschen beiden had laten hooren en hiermede de plegtigheid in de kerk werd besloten. Hierop begaf zich de trein wederom naar het stadhuis en na een half uur toevens van daar naar het nieuw aangelegde kerkhof buiten de Diezerpoort, alwaar dezelve werd ontvangen door de muzijk der afdeeling infanterie, alhier in garnizoen, door den heer kolonel *Westenberg*, op eene verpligtende wijze afgestaan.

De heer *Fortuijn* deed bij het monument, op het graf des dichters opgerigt en hetwelk alstoen nog bedekt was, eene treffende aanspraak, terwijl hetzelve op een gegeven teeken werd ontbloot; waarna de heer mr. *P. L. den Beer* mede aldaar eenige zeer toepasselijke dichtregelen reciteerde, welke een en ander nogmaals door eene statige muzijk werd afgewisseld en besloten.

Groot was de belangstelling, welke de talrijke van hier en elders zamengevloeide menigte in de plegtigheid van den dag betoonde: en algemeen de goedkeuring, welke het, door den heer *J. P. Gabriel*, beeldhouwer van Z. M. den Koning, te Amsterdam vervaardigd monument mogt wegdragen, bestaande in een grafnaald van Bremer steen ter hoogte van ongeveer achttien voeten; zijnde het voetstuk versierd aan de eene zijde met een basrelief, verbeeldende de zanggodinnen, kroonende Neêrlands dichter, terwijl aan de tegenovergestelde zijde de naam des overledenen met breede letters gebeiteld staat, houdende de naald zelve aan de eene zijde het afbeeldsel van den dichter en medailjon, en aan de andere zijde eene lier, met het zinnebeeld der eeuwigheid doorstrengeld; prijkende op hetzelve eene urne, even als de overige versierselen, uit wit Statuarisch marmer vervaardigd.

Geheel voldaan over den afloop der plegtigheid en vervuld met dankbaarheid jegens de commissie, uit het departement Zwolle, der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, welke in dezen bijzonder was werkzaam geweest, en die zich van dezen taak zoo loffelijk had gekweten, begaf zich de menigte huiswaarts, terwijl alles in de beste orde is afgeloopen, waartoe de schutterij dezer stad het hare zoo krachtig had bijgedragen: zijnde deze dag, die bij Zwolle's ingezetenen steeds in een aangenaam aandenken zal blijven, besloten door eenen vriendschappelijken maaltijd, waarop onderscheidene op de plegtigheid dezer dag toepasselijke toasten met geestdrift zijn gedronken.

GRONINGEN *den 31 October.*

De eerw. groote kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Rotterdam heeft, op den 26 dezer, tot predikant bij dezelve gemeente, beroepen den wel eerwaarden heer *J. F. van Oordt*, theol. doct. en predikant te Utrecht.

Aankomst en vertrek van Schepen.

Den 26 October is te Schiedam gearriveerd: kapit. *J. H. Limborg*, met het kofschip *de Juffer Jeannette*; en te Harlingen: kapit. *Berend S. Hooghout*, met het kofschip *Mercuur*, beide geladen met hout, komende van Dramme.

De Leden van het Departement GRONINGEN, behoorende tot de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, worden verzocht de Departements-Vergadering bij te wonen, welke op aanstaanden Woensdag, den 9 November 1825, des avonds te 7 uren, in de gewone Vergaderzaal, zal gehouden worden, en waarin het examen van de Departements-kweekelingen tot Schoolonderwijzers zal plaats hebben.

Uit naam van het Departement voornd.:
H. DE RANITZ, *Secretaris.*

*** TOONEEL-BERIGT.
SCHOUWBURG, BIJ DE POELE-POORT.
HEDEN, *DINGSDAG* den 1 November 1825:
ABALLINO, DE GROOTE BANDIET, Treurspel. Na hetzelve: EEN SPAANSCH DIVERTISSEMENT.
Te 6½ uur op het Tooneel.

*** Mejufvr. M. TH. VON LANGER, zijnde aangezocht, om nog een CONCERT te geven, zal de eer hebben, aan dien vleijenden wensch te beantwoorden na hare terugkomst van *Leeuwarden;* zullende haar *Concert* plaats hebben op Zaturdag den 12 dezer maand.

** Heden namiddag verloste voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON ALETTA ANDREA DECELLIÉE, geliefde Vrouw van

Groningen J. E. MULLER,
den 28 October 1825. *1ste Luit. bij de School der 8ste Afdeeling.*

** Heden morgen, omstreeks 5 uren, verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON ANNA CATRINA SMIERS, geliefde Echtgenoote van

Groningen P. A. PAPING.
den 29 October 1825.

** Getrouwd:

Meeden, in den *Oldambte*, A. FOLMER.
den 28 October 1825. G. A. TONKES.

** Heden zijn getrouwd:

GERLOF DE JAGER
en
Groningen
den 31 October 1825. MARIA VENEMA.

** *Groningen* den 27 October 1825. Heden ontsliep, na eene bedlegering van eenige dagen, mijne waarde Vrouw CATHARINA BECKERINGH, in den ouderdom van ruim 77 jaren en het 17de van onzen echt. — Hoe gevoelig mij, in mijne hooge jaren, deze slag ook treffe, onderwerp ik mij echter, met mijne Kinderen, die in haar eene geliefde Stedemoeder betreuren, aan deze zoo smartelijke bestelling van God, in de hoop, dat haar einde zoo gelukkig zij, als het zacht geweest is.

J. J. EHL.

** Heden overleed, na eene ziekte van eenige dagen, in den ouderdom van 54 jaren en 10 maanden, mijn geliefde Man TJEERD DERKS DE VRIES, *Scheepstimmerbaas op de Zuiderwerf* alhier, na dat wij ruim 32 jaren in eenen gezegenden echt hebben geleefd, waardoor ik met mijne 4 Kinderen en 2 aangehuwden in diepen rouw ben gedompeld, doch wensch en Gode te zwijgen, wiens doen altoos wijs en goed is.

Groningen GRIETJE DERKS ZIJLSTRA,
den 28 October 2825. Wedw. T. D. DE VRIES.

** Heden morgen, te 7 uren, overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste Kind MARGARETHA HENRIKA WILHELMINA, in den ouderdom van één jaar en negen maanden.

Eenrum J. PH. RIEDEL.
den 29 October 1825. A. G. RIEDEL,
geb. BROEZE.

** De ondergeteekende heeft den 22 dezer VERMIST een ZWARTBONTE *WINDHOND*, zijnde eene *Teef* van middelmatige grootte, hebbende eene breede witte Hals, Borst en Onderlijf, vier witte Pooten, wit Puntje aan de Staart en witte Bles, overigens bijzonder Egaal geteekend. Die aan den ondergeteekende dezelve terug brengt of informatie kan bezorgen, zal daarvoor GOED BELOOND WORDEN.

Groningen D. F. ENGELER.
den 27 October 1825.

** HOUTVEILING.

Mr. M. VAN DER TUUK, Notaris, zal, op Woensdag den 2 November aanstaande, des morgens te 10 uren, bij de Molen van VAN LINGE & BROUWER, te *Veendam*, ten verzoeke van E. E. DE JAGER, publiek onder Houtkoopers Veilen: eene Lading extra zware Maats en Overmaats NOORDSCHE BALKEN, JUFFERS en SPIEREN, van onderscheidene lengten.

** Mr. R. DE SITTER, openbaar Notaris, te *Winschoten* residerende, gedenkt, ten overstaan van den Heer VREDEREGTER van het Kanton *Winschoten*, ten verzoeke van de Erven van ELIZABETH PIETERS HOFMEESTER, Weduwe LUCHTENBERG, en van de Kinderen van JAN BERENDS SASKER, bij wijlen ROMKE PIETERS HOFMEESTER in echte verwekt, bij publieke Veiling te Verkoopen:

I. Het REGT van EIGENDOM van ongeveer 15 Bunders *Lands*, gelegen op *Oud Bonder-Nieland*, nabij de *Nieuwe-Schans*, in erfpachts-regt gebruikt wordende bij den Heer E. J. ENGELKENS, voor eene jaarlijksche hure van *f* 55 — 00.

II. Twee EIGENDOMS-REGTEN, groot *f* 10 — 00; een DITO, groot *f* 9 — 00, gaande uit de Tuinen van den Heer ENGELKENS, H. B. SMEDES en HARM DE RAAF.

III. Vier TUINEN, op vrij eigen grond, benevens de voorgaande, gelegen op *Bonder-Nieland.*

Deze Verkoop zal plaats hebben op Donderdag den 3 November 1825, des avonds te 5 uren precies, ten huize van EGGO VAN DIJK, te *Winschoten.*

** Op VRIJDAG den 4 November 1825, te een uur, zal, aan de Stalling van wijlen den *Hoogleeraar* UILKENS, bij het Nieuwe Kerkhof, te *Groningen*, bij Uitmijning worden Verkocht: eene menigte uitmuntende en welonderhoudene VISCHNETTEN, als: groote en kleine ZEGENS, SCHUTNETTEN, dito SCHAKELS, FUIKEN, TOTEBELLEN, HOEPNETTEN en vele andere VISCHGEREEDSCHAPPEN, twee VISCHSCHEPEN, met Verdek, liggende tusschen de Sluizen en de Ebbinge-boog; voorts VISCHKARREN, TUINGEREEDSCHAPPEN, MOBILIEN, daaronder eene groote TOONBANK, KOPEREN, IJZEREN en TINNEN GOEDEREN, benevens onderscheidene KAGCHELS en vele andere GOEDEREN; welke alle te bezien zijn op Donderdag namiddag, den 3 November, van twee tot vier uren, in de Stalling aldaar.

** VERKOOPING VAN BOEKEN,

op MAANDAG den 14 November 1825 en volgende dagen, in het REVENTER van het *Burger Weeshuis*; waarvan de CATALOGUS binnen eenige dagen zal bezorgd worden.

** Om op den eersten Mei 1826 te aanvaarden, wordt UIT DE HAND TE KOOP of TE HUUR, voor 6 achtereenvolgende jaren, aangeboden: eene groote HEEREN BEHUIZING, bestaande uit 6 Kamers, alle Behangen, houten vloer; twee goede Keukens, twee Kelders, en verder voorzien van vele Commoditeiten, alles ingerigt tot eene groote Huishouding; alsmede eene extra groote TUIN en SCHUUR, &c., &c.

Wordende thans dezelve, voor een gedeelte, door den Wel Edelen Heer C. NOEST bewoond; zijnde dit Huis, door deszelfs inrigting, zeer geschikt tot een *INSTITUUT*, zoo er voor dezen alhier ter plaats een bloeijend, door den Heer RÜNKEL, bestond, waarvoor het thans ook door den gemelden Heer NOEST wordt gebruikt. Kunnende ook een gedeelte van hetzelve GEHUURD worden. De Koopers of Huurders hierbij verkiezende eenige Vruchtbare LANDERIJEN te Koopen of te Huren, kunnen zich, van stonden aan, in persoon of door gefrankeerde Brieven, adresseren bij den ondergeteekende, bewoonder van een gedeelte van gemelde Behuizing, te *Hoogezand*, no. 62.

P. GROENHOFF.

** UIT DE HAND TE KOOP: eene moderne BEHUIZING, staande aan het loopende Diep, voorzien van eene ruime Voorkamer, Bovenkamer, Kelken en Achterkamer, met een Kelder, Put- en Regenwater. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

TE HUUR,

om voort of op Mei aanstaande te aanvaarden: het HUIS *MOLENZIGT*, te *Foxham*, met of zonder LAND, thans bewoond door den Heer en Mevrouw FAURE. Adres bij J. VAN BRUGGEN aldaar.

** Aan het *HUUR-, VERHUUR- en KOMMISSIE-KANTOOR* van BOEKHOUDT & Co., thans VERPLAATST zijnde in de GULDEN-STRAAT, no. 29, lett. L, wordt in *KOOP* of in *HUUR* aangeboden: eene BEHUIZING, geschikt tot verhande Affaires, en welke, door gedeeltelijke Verhuring, voordeelige Inkomsten oplevert, staande en gelegen in de Kijk-in 't Ja-straat, bij de boog. Ook zijn aan gemelde Kantoor, in *HUUR*, 4 PAK- of FORENZOLDERS te bevragen, gelegen in het beste gedeelte der Stad; alsmede: verscheidene BOVENWONINGEN, GESTOFFEERDE en ONGESTOFFEERDE KAMERS.

** De ondergeteekenden, op nieuw eene partij HOLLANDSCHE en HAMBURGER MEUBELEN ontvangen hebbende, als: SECRETAIRES, CHIFONIERES, CANAPÉ'S, KOLOM- en THEE-TAFELS, fraaije WASCHTAFEL met Toilet, ovale TAFELS en UITTREKTAFELS, in verschillende grootte; alsmede extra fraaije HAMBURGER STOELEN, ENZ. ENZ.; recommanderen zich in de gunst van hunne Stad- en Landgenooten.

Groningen R. & T. TIDDENS.
den 31 October 1825.

** De *Uitdrager* GERLOF DE JAGER, in de Gelkinge-straat, maakt aan zijne geëerde begunstigers, zoo wel te Lande als in de Stad, bekend, dat hij, zoo als in vorige jaren, wederom op nieuw in zijn WINKEL gesorteerd is in differente soorten en kleuren van TRIJPEN, tot het Bekleeden van Rijtuigen en Maken van Wagen-, Chais- en Stoelkussen, Reiszakken enz.; alsmede, dat hij sedert eenigen tijd den HANDEL in *DRENTSCH* VLAS, GAREN en HEDEN is begonnen te exerceren, zoo recommandeert dezelve zich ten dien einde aan alle *Wevers* en *Huislieden*, zoo in als buiten de Stad; belovende, zoo wel ter In- als Verkoop, eene goede behandeling.

** De ondergeteekende H. CONES, *Koopman*, op de hoek van het Winschoter- en Damsterdiep, verwittigt zijne begunstigers, dat hij zijne BEHUIZING en KRUIDENIERS-WINKEL op heden den 1 November gekwiteerd en dezelve overgedragen heeft aan den *Koopman* IZAÄK B. DE BEER, van de Vischmarkt, welke van stonden aan deze *Affaire* in KRUIDENIERS-WAREN, in zijne Behuizing, aan het Winschoter- en Damsterdiep, tegen over het Klokhuisje, zal continueren; verzoekende door dezen, om voornoemden I. B. DE BEER met hetzelfde vertrouwen en gunst te willen vereeren, waarmede zijl. de ondergeteekende tot dus verre vereerd en begunstigd hebben.

H. CONES.

** IZAÄK B. DE BEER adverteert door dezen, dat hij op heden VERHUISD is van de Vischmarkt naar het KLEINE-POORTJE, in de Behuizing van den *Koopman* H. CONES, op de hoek van het Winschoter- en Damsterdiep, tegen over het Klokhuisje, alwaar hij zal continueren met eene komplete KRUIDENIERS-WINKEL, zoo als dezelve reeds jaren lang aldaar is gedreven; hij verzoekt alzoo zijne begunstigers, als ook die van den *Koopman* CONES en het verder publiek, hem met hunne gunst en vertrouwen te willen vereeren, die hij, door goede Waar en civiele prijzen, zich zal trachten waardig te maken.

** DAVID ISAAC ZON,

in de Ooster-straat, in *het Wapen van Zeeland*, te *Groningen*, heeft wederom op nieuw ontvangen: een groot assortement GOEDEREN, als volgt (de prijzen genoteerd bij de Nederlandsche el): GRIJZE en andere soorten van LAKENS, geschikt tot Liverijen, *f* 3; KALMUK, *f* 2; DUFFELS, supra fijne LAKENS, CASEMIR, WOLLINGKOORD, MANCHESTERS, als naar rato; GEBORDUURD NETELDOEK, *f* 1; GERUITE en andere GAZEN, 30 centen; ENGELSCHE LINNENS, 60 centen; EFFEN MARSEILJES, 60 centen; EFFEN KEPERS, 35 centen; PAARSCHE DOEKEN, 60 centen; vele soorten van extra MODISCHE CHITSEN; vele soorten van WITTE KATOENEN en vele soorten van BAPTIST-KATOENEN, van 60 tot 150 centen; verscheidene soorten van HEEREN HALS- en DAMES ZAKDOEKEN; GESTREEPTE en GEBLOEMDE GAZEN; vele soorten van TAFELGOED en DAMASTEN; TAFEL-SERVIEZEN, en nog meerdere ARTIKELEN, te veel om te noemen.

** OUDERS of VOOGDEN genegen zijnde ÉÉN of TWEE MEISJES, in eene fatsoenlijke Huishouding binnen *Groningen*, in de *KOST* te willen besteden — tegen gunstige Voorwaarden — vervoegen zich, tot nadere informatie, bij en DRUKKER DEZER.

** W. VAN BOEKEREN heeft ontvangen: eene fraaije Collectie, HOOGDUITSCHE ALMANAKKEN. Dezelve geeft aanstaande Vrijdag uit: BATAVIAN ANTHOLOGY; OR SPECIMENS OF THE DUTCH POETS, *with remarks on the Poetical Literature and language of the Netherlands, to the end of the seventeenth century*, bij JOHN BOWRING and H. S. VAN DIJK.

** Bij de Boekhandelaars JOHs. VAN DER HEIJ & ZOON, P. DEN HENGST & ZOON en de GEBROEDERS VAN CLEEF, te *Amsterdam* en *'s Gravenhage*, is heden van de Pers gekomen en alom *gratis* te bekomen:

BERIGT *van een* WERK, *geheel toegewijd aan de Nieuwe Nederlandsche Wetgeving*, behelzende: HET NEDERLANDSCHE REGT, *volgens de* WETBOEKEN, *welke overeenkomstig Art.* 163 *der Grondwet zullen ingevoerd worden.*

** HET LEVEN, DE GEVOELENS EN LOTGEVALLEN VAN *WILLIAM PENN*, beroemd *Kwaker en Stichter van* Pennsylvanien; *uit echte bronnen verzameld*, door H. VAN LIL, *Predikant te Maasdam;* in twee Deelen compleet, prijs *f* 5 — 50. Dit Werk, het geheele Leven van dien grooten Man behelzende, is onmisbaar voor ieder Liefhebber der *Kerkelijke* en *Wereldlijke* Geschiedenis; hetzelve is heden van de pers gekomen bij J. C. SEPP & ZOON, Boekhandelaars te *Amsterdam*, en alom verzonden.

** Bij J. W. BROUWER, te *Leeuwarden*, wordt uitgegeven en is mede bij de voornaamste Boekverkoopers in de Provincie *Groningen* te bekomen:

I. P. BROUWER, Pz., *Onderzoek naar het Doel en Beloop van het Schrijven van* PAULUS, *in de elf eerste Hoofddeelen van den* BRIEF *aan de* ROMEINEN, à *f* 2 — 40.

II. *Over de* BEZETENEN *in het* NIEUWE TESTAMENT, à *f* 0 — 90.

III. U. H. LAUTS, *ERNST en BOERT*, een *Ambtsspiegel voor Geestelijken*, à *f* 1 — 50.

IV. G. DE WAL, *Oratio de Claris Frisiae Jureconsultis, dicta Franequerae d.* 7 *Octobris* 1818, *Accedunt Annotationes de Vita, Fatis ac scriptis Jureconsultorum*, à *f* 6 — 90.

V. A. D. GRAVE VAN LIMBURG STIRUM, *TAFEL, aanwijzende het* PROPORTIONEEL ZEGEL, *dat men gebruiken moet voor onderhandsche Akten van* Verhuring, Onderverhuring, Huurvernieuwing, Overdragt *of* weder Afstand *van* Huur *van* Onroerende Goederen, *berekend overeenkomstig de Wet van den* 31 *Mei* 1824, à *f* 0 — 25.

133ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE: 3de, 4de, 5de, 6de, 7de, 8ste, 9de en 10de *Lijsten.*

No. 7053, prijs van *f*	5000.	No. 20776, prijs van *f*	1000.
— 23889, — — -	1000.	— 17513, — — -	12,500.
— 7619, — — -	1000.	— 23654, — — -	1000.
— 23993, — — -	1000.	— 3261, — — -	1000.
— 12069, — — -	1000.	— 29696, — — -	1000.
— 28257, — — -	1000.	— 33024, — — -	1000.
— 11306, — — -	7500.	— 32113, — — -	1000.
— 3511, — — -	2500.	— 26474, — — -	25,000.
— 6198, — — -	1000.		

LOTERIJ VAN HET AMORTISATIE-SIJNDIKAAT.

TWEEDE KLASSE: 23ste, 24ste, 25ste, 26ste, 27ste, 28ste en 29ste *Lijsten.*

No. 76377, prijs van *f*	2500.	No. 24830, prem. van *f*	3000.
— 15543, — — -	1000.	— 62330, prijs — -	100,000.
— 50651, — — -	1000.	— 83533, prem. — -	6000.
— 81550, — — -	1000.	— 30586, — — -	1000.
— 55481, — — -	15000.	— 92604, prijs — -	25000.
— 66037, — — -	15000.	— 11245, prem. — -	1500.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de Zetting van het *Brood* en *Boekweiten-Meel* heden bepaald, als volgt:

Het grof Rogge-brood, van 4 ponden,	*f* 0 — 28 cs.,	per pond,	*f* 0 — 07 cs.
De grof Weiten-bol, — 5 oncen,	- 0 — $09\frac{3}{4}$ —;	— —	- 0 — $19\frac{1}{2}$ —
— Fransche-bol, . . . — 3 —	- 0 — $11\frac{1}{4}$ —;	— —	- 0 — 37 —
— Regel-wegge, . . . — 3 —	- 0 — 10 —;	— —	- 0 — $33\frac{1}{2}$ —
— Holl. of Tarwe-bol, — 3 —	- 0 — $09\frac{1}{2}$ —;	— —	- 0 — 32 —
Het Boekweiten-meel, . . .		— —	- 0 — 14 —

Groningen den 31 October 1825.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, *op de Beurs te* Amsterdam, *den* 29 *October.*

Werkel.Sch. $2\frac{1}{2}$pc. $57\frac{3}{4}$ à $58\frac{1}{4}$	Weener Obl. 5 pc. à	Spaans. Coup. *f* à
Rest. uitg. Sch. . à	Dito, — 4 — à	Ween.Bank-act. - à
Kansbiljetten, *f* $22\frac{3}{4}$ à 23	Certif. dito, $2\frac{1}{2}$ — à	Aand.*Rots*, 100fl.- à
Stell. Kansbilj. - à	Obl. Metal. $2\frac{1}{2}$ — à	Dito, . . 250fl.- à
Schldb.Synd. $4\frac{1}{2}$pc. $99\frac{1}{4}$ à $99\frac{3}{4}$	Dito, — 5 — 92 à $92\frac{1}{2}$	Nap.Fonds., 5 pc. à
Dom.-Losr. $2\frac{1}{2}$ — $87\frac{1}{2}$ à $88\frac{1}{4}$	Obl.Sp. 1805, $5\frac{1}{2}$ — $38\frac{3}{4}$ à $39\frac{1}{4}$	Id. in Napels, 5 — $80\frac{1}{2}$ à 81
Dito Loten, . . . *f* 58 à 60	Dito, 1807, $5\frac{1}{2}$ — $38\frac{3}{4}$ à $39\frac{1}{4}$	Fr.Fonds.op
Hand. Maats. . - $98\frac{1}{4}$ à $98\frac{3}{4}$	N.Leen. 1820, 5 — $15\frac{1}{4}$ à $15\frac{3}{4}$	de Resc. 5 — à
Oblig. Rusl. 5pc. $101\frac{1}{4}$ à $101\frac{3}{4}$	Id. àl. 255 Id. 5 — $15\frac{1}{4}$ à $15\frac{3}{4}$	P.Ob.Lond. 5 — à
Russ.Inschr. 6 — $56\frac{1}{2}$ à 57	Lot. v. dito, 5 — $15\frac{1}{4}$ à $15\frac{3}{4}$	Id. 2e Leen. 5 — à

Te *GRONINGEN*, bij de ERVEN van de Wedw. A. S. HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. Met *autorisatie.*

B I J V O E G S E L,

BEHOORENDE TOT DE

GRONINGER COURANT,

van *DINGSDAG den 1 November* 1825. No. 87.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Donderdag den 27 October.

De zitting wordt te twaalf uren geopend met de voorlezing van de notulen van het verhandelde in de vorige vergadering, en worden deze goedgekeurd.

De heer *J. Hora Siccama* neemt zitting, nadat alvorens zijne geloofsbrieven waren onderzocht en hij den, bij de Grondwet voorgeschreven eed, had afgelegd in handen van den voorzitter, daartoe door den Koning gemagtigd.

De voorzitter benoemt eene commissie tot de petitien, in wier handen verscheiden aan de Kamer gerigte verzoekschriften (waaronder eene petitie van sommige molenaars in de provincie Groningen, welke verzoeken dat de admodiatie voor het gemaal ook in die provincie moge worden ingevoerd) worden gesteld. Deze commissie bestaat uit de heeren *Surmont de Volsberge*, *Boddaert*, *Loop*, *Donker Curtius*, *van Boelens*, *de Meulenaere*, *van Doorninck* en *Kerans de Wolfrath*.

Aan de Kamer wordt hulde gedaan van de prachtuitgave der *Grondwet* door den Brusselschen boekdrukker *Wahlen*; van de *Jaarboeken* der Leydsche en Utrechtsche Akademien; van de *verzameling van gewijsden van het Hoog Geregtshof in 's Gravenhage*, door mr. ... *van Hamelsveld*, lid van hetzelve; van het *antwoord* van den heer *Barthélémij* aan den heer *Röell*, wegens de onbeperkte vrijheid van den graanhandel, enz.

Vervolgens is Zijne Exellentie de minister van financien in de vergadering verschenen en heeft op last van Zijne Majesteit de jaarlijksche begrooting der staatsbehoeften met de daartoe behoorende en in verband staande ontwerpen van wet overgelegd. Zijne Excellentie begon met aan de Kamer mede te deelen eene opgave van het gebruik door het Amortisatie-Syndikaat gemaakt van de som van twee millioenen guldens, door de wet van 25 December 1824 bestemd om, gedurende het loopende jaar, tot aankoop en aflossing van schuld te dienen, en tevens van de beraadslagingen der algemeene vergadering van het Amortisatie-Syndikaat omtrent de som, die in het volgend jaar tot hetzelfde einde zal kunnen aangewezen worden. Uit beide deze stukken blijkt, dat tot aflossing van schuldbekentenissen van gemeld Syndikaat, rentende $4\frac{1}{2}$ ten honderd, bestemd is een millioen guldens, zijnde die aflossing op den 1 April 1825 opengesteld; dat tot aankoop van schuld met de daarop te goede interessen besteed is een millioen drie honderd zes-en-negentig guldens en zes-en-zestig cents, waarvoor verkregen is een kapitaal van een millioen zevenmaal-honderd tien-duizend guldens, werkelijke rentegevende schuld, waarvan de renten bedragen *f* 42,750, die, volgens art. 45 der wet van 27 December 1822, tot nieuwen inkoop van schuld zullen gebezigd worden, en eindelijk, dat in den loop van 1826, tot aankoop en aflossing van schuld aangewezen is eene som van twee millioenen tweemaal honderd-duizend guldens.

Zijne Excellentie deelde vervolgens vier ontwerpen van wet mede en zeide tot toelichting daarvan het volgende:

„ Het eerste dezer ontwerpen is betrekkelijk tot twee soorten van overschrijvingen op de tienjarige begrooting, voorgesteld overeenkomstig art. 123 en 127 der Grondwet van het Rijk.

De eerste soort dezer overschrijvingen is het eigenaardig gevolg der intrekking van het ministerie der nationale nijverheid en kolonien en der verdeeling van deszelfs attributien tusschen de departementen van binnenlandsche zaken en van marine, hetgeen al verder heeft veroorzaakt, dat het getal der hoofdstukken van de algemeene begrooting met één verminderd is.

Het tweede soort van overschrijvingen betreft de verdeeling onder vier onderscheidene departementen van algemeen bestuur, van de som van *f* 500,000 - 00, welke, ten gevolge der wet van den 26 Augustus 1822, minder op het eerste hoofdstuk der tienjarige begrooting, *Huis des Konings*, wordt uitgegeven.

Gedurende de jaren 1823, 1824 en 1825 is die som gerangschikt geworden onder de middelen, welke ter bestrijding der jaarlijksche begrooting wierden aangewezen; doch het is meer eigenaardig voorgekomen, de som, tot dekking der tienjarige begrooting vastgesteld, geheel tot hetzelfde einde te bestemmen.

Het eerste onderdeel der begrooting bedraagt over dit jaar . *f* 12,921,487 - 36.
Hetzelve beliep over het jaar 1825 . . . . - 13,275,446 - 64.

Dus minder *f* 353,959 - 28.

Het is wel zoo, dat deze vermindering gedeeltelijk moet worden toegeschreven aan het aanwenden op de tienjarige begrooting van de zoo straks vermelde som van . . . . *f* 500,000 - 00.
En dat de begrooting dus na aftrek van de hierboven gemelde som van . . . . - 353,959 - 28.

Eene vermeerdering zoude opleveren van . . . . . . *f* 146,040 - 72.
Doch wanneer men in aanmerking neemt, dat onder het 9de hoofdstuk, of het departement van financien, de benoodigde som is uitgetrokken, bij de wet van den 3 Maart 1825, als *maximum* bepaald, voor renten en aflossing van den buitengewonen onderstand, tot herstelling der rampen van den watervloed, en wel tot een bedrag van . . . . *f* 390,000 - 00.

Dan blijkt het, dat de verdere buitengewone uitgaven eene vermindering hebben ondergaan van. . . . . . *f* 243,959 - 28.
Het departement van justitie heeft, krachtens de overschrijving van *f* 15,000 uit de *f* 500,000, *Huis des Konings*, eene gelijke vermindering op de 2de afdeeling der begrooting kunnen ondergaan, en daardoor leveren de begrootingen van dit departement, voor de beide jaren 1825 en 1826, voor het overige nagenoeg eene gelijke uitkomst.

Het departement van binnenlandsche zaken was over het loopende jaar uitgetrokken met . . . . *f* 874,266 - 94.
Dat der nationale nijverheid met . . . . - 800,000 - 00.

En dus te zamen *f* 1,674,266 - 94.

Thans bedraagt de aanvrage voor het departement van binnenlandsche zaken, de *f* 800,000 - 00 voor premien ter aanmoediging der nationale nijverheid daaronder begrepen, . . . - 1,516,799 - 94.

Dus minder *f* 157,467 - 00.

Doch daarentegen wordt de tienjarige begrooting vermeerderd met . . . . *f* 118,997 - 30.

Zoodat de wezenlijke vermindering bedraagt . . . . . *f* 38,469 - 70.
De voorgestelde overschrijvingen, ten behoeve der beide departementen van den eeredienst, hebben toegelaten, om dezelve met *nihil* op de jaarlijksche begrooting te brengen.

Voor het departement van financien wordt eene som aangevraagd van . . . . *f* 7,672,145 - 61.
Waarbij men kan berekenen de overschrijving op de tienjarige begrooting, ter somma van . . . . . . - 253,855 - 75.

Dus te zamen *f* 7,926,001 - 36.
Over 1825 heeft de begrooting bedragen . . . . . - 7,524,545 - 61.

Dus thans meerder *f* 401,455 - 75.

Doch wanneer men in aanmerking neemt de vermeerdering, van welke hier boven is gesproken, ten gevolge van den watersnood en ten bedrage van . . . . - 390,000 - 00.

Dan blijkt het, dat er voor dit departement slechts eene vermeerdering ontstaat van . . . . *f* 11,455 - 75.
Voor de behoeften van het departement van oorlog was voor het loopende jaar aangevraagd . . . . *f* 1,922,887 - 52.
Hetzelve is thans uitgetrokken met . . . . - 1,690,404 - 76.

Hetgeen dus eene wezenlijke vermindering oplevert van . . *f* 232,482 - 76.
Ten aanzien van het tweede onderdeel der voorgedragen begrooting zullen U Ed. Mog. met genoegen bespeuren, dat hetzelve het Amortisatie-Syndikaat, gedurende het aanstaande jaar, zal verligten met de aanzienlijke som van *f* 3,197,355-41.

Het ontwerp van wet, tot vaststelling van middelen ter bestrijding der uitgaven van het eerste onderdeel der 2de afdeeling van de begrooting, vordert nauwelijks eenige toelichting.

U Ed. Mog. zullen echter met een bijzonder genoegen onder deze middelen aantreffen eene som van *f* 370,000 - 00, als voorloopig berekend overschot op den dienst van 1823.

De omstandigheden hebben niet toegelaten voorz. dienst voor als nog geheel af te sluiten, doch men heeft de hier voren vermelde som, met alle gerustheid, als overschot kunnen aftrekken, en deze uitkomst, welke voornamelijk is toe te schrijven aan de gevolgen der nieuwe financiële inrigtingen, moet der Staten-Generaal dubbeld aangenaam zijn, om dat de vroegere dienstjaren een te kort op de inkomsten tegen over de uitgaven hebben opgeleverd.

Het is als een gevolg dezer gunstige gesteldheid van zaken, dat de opcenten, niettegenstaande de vermeerdering van uitgaven, welke U Ed. Mog. voor de rampen van den watersnood hebt toegestaan, niet alleen geenerlei vermeerdering zullen moeten ondergaan, maar dat men zelfs heeft kunnen voorstellen, om de opcenten op het gemaal van 13 op 5 te brengen, en dus met 8 te verminderen.

Deze vermindering zal den algemeenen bijval der Vergadering voorzeker wegdragen, en is dubbeld belangrijk bij de meerdere uitbreiding, welke de uitkoop van het gemaal met den 1 Julij dezes jaars heeft ontvangen, om dat zij eene onmiddellijke verlichting aan de schatpligtigen verzekert.

De laatste der wetten, welke ik der Vergadering heb voorgelezen, betreft de bepaling der som, die, gedurende het jaar 1826, tot aankoop en aflossing van schuld zal besteed worden, en U Ed. Mog. zult met genoegen ontwaren, dat dezelve, overeenkomstig het eenstemmig gevoelen der algemeene vergadering van het Amortisatie-Syndikaat, met *f* 200,000 - 00 heeft kunnen worden vermeerderd, en dus op *f* 2,200,000 - 00 is gebragt.

Ik leg te dezer gelegenheid de rekeningen van de schatkist, en wel bijzonder de rekening, betrekkelijk tot de begrooting, aan U Ed. Mog. over, vleijende ik mij, dat zij ook thans de goedkeuring der Staten-Generaal zullen verwerven, zoo als ik in het algemeen vermeen te mogen hoopen, dat de vier aangeboden ontwerpen van wet, de goedkenring van U Ed. Mog. zullen wegdragen."

De vier ontwerpen zelven zijn van dezen inhoud:

Wij WILLEM *enz.*

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat ten gevolge der vereeniging van het Departement voor de Marine met dat der Kolonien, mitsgaders van den overgang der administratie voor de Nationale Nijverheid tot het Departement van Binnenlandsche Zaken, noodwendig moet ontstaan eene verandering in de verdeeling der fondsen voor de behoeften dier Departementen, op de tienjarig begrooting toegestaan; voorts, dat het mogelijk is voorgekomen, om sommige posten, welke tot heden op de buitengewone begrooting zijn uitgetrokken, op de tienjarige begrooting, aanvankelijk met den jare 1826, over te brengen, zonder dat voor de verhooging, welke de daarbij betrokkene hoofdstukken van laatstgenoemde begrooting daardoor zullen ondervinden, nieuwe fondsen behoeven te worden aangewezen, maar dat die verhooging kan worden gedekt door overschrijvingen uit het eerste hoofdstuk, *Huis des Konings*, ten bedrage van hetgeen daarop minder zal uitgegeven worden, ten gevolge der wet van den 26 Augustus 1822;

Gelet op artikel 123 en 127 der Grondwet;

Zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg van de Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Ten gevolge der vereeniging van het Departement voor de Marine met dat voor de Kolonien, mitsgaders van den overgang der administratie voor de Nationale Nijverheid tot het Departement van Binnenlandsche Zaken, worden, te rekenen van den jare 1826, de fondsen toegestaan bij het achtste en tiende hoofdstuk der tienjarige begrooting, onder het eerste dezer hoofdstukken vereenigd, met uitzondering echter eener vermindering van *f* 19,200 op het achtste, bevattende het Departement van Kolonien, en van *f* 4438 op het tiende hoofdstuk, betreffende het Departement voor de Marine; zullende met beide deze sommen, ten gezamelijken bedrage van *f* 23,638, het vijfde hoofdstuk derzelfde begrooting, betrekkelijk het Departement van Binnenlandsche Zaken, worden verhoogd, en verder het elfde hoofdstuk of het Departement van Oorlog voortaan het tiende worden.

2. Uit het bedrag van *f* 500,000, ten gevolge der wet van den 26 Augustus 1822, minder uitgegeven wordende op het eerste hoofdstuk der tienjarige begrooting, *Huis des Konings*, zullen op de volgende hoofdstukken derzelfde begrooting worden overgeschreven de hierna vermelde sommen, als op het vierde hoofdstuk *f* 15000, vijfde *f* 118,997 - 30; zesde *f* 64,146 - 95, zevende *f* 48,000; negende *f* 253,855 - 75; te zamen *f* 500,000.

Een en ander tot dekking van uitgaven, waarin anders bij de buitengewone begrooting zoude moeten worden voorzien.

Wij WILLEM *enz.*

Alzoo wij in overweging hebben genomen, dat, naar aanleiding van het 126ste artikel der Grondwet, de uitgaven, behoorende tot de tweede afdeeling der begrooting, slechts voor één jaar worden vastgesteld, en dat dienvolgens de vaststelling dezer uitgaven over den jare 1826 behoort plaats te hebben; voorts, dat, uit hoofde van de bepalingen, gemaakt bij de wet tot instelling van een Amortisatie-Syndikaat, en ter regeling van onderscheiden financiële aangelegenheden des Rijks van den 27 December 1822 (*Staatsblad* no. 59), mitsgaders bij de wet, tot voorziening in de voldoening van nieuwe buitengewone pensioenen en afloopende betaling en ter regeling van onderscheidene financiële aangelegenheden des Rijks en van het Amortisatie-Syndikaat, van den 5 Junij 1824 (*Staatsblad* no. 38), een gedeelte dezer uitgaven, door uitkeeringen, ten behoeve van de schatkist, buiten bezwaar der schatpligtigen, zullende gevonden worden, het gepast voorkomt, naar aanleiding daarvan, deze afdeeling der begrooting in twee deelen te splitsen;

Zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De tweede afdeeling der begrooting over den jare 1826 wordt in twee onderdeelen verdeeld en vastgesteld, op den navolgenden voet:

Eerste onderdeel.

Hoofdstuk 1, Huis des Konings *nihil;* 2, de Secretarij van Staat, de Hooge Collegien en Ambtenaren, tot geen bijzonder vak van administratie behoorende, *nihil;* 3, het Departement van Buitenlandsche Zaken, *nihil;* 4, het Departement van Justitie *f* 2,042,137 - 05; 5, het Departement van Binnenlandsche Zaken *f* 1,516,799 - 94; 6, het Departement van den Hervormden en andere

Eerediensten, behalve den Roomsch-Katholijken Eeredienst, *nihil*; 7, het Departement van den Roomsch-Katholijken Eeredienst, *nihil*; 8, het Departement voor de Marine en Kolonien, *nihil*; 9, het Departement van Financien *f* 7,672,145 - 61; 10, het Departement van Oorlog *f* 1,690,404 - 76; te zamen *f* 12,921,487 - 36.

Tweede onderdeel.

Hoofdstuk 1, Huis des Konings *nihil*; 2, de Secretaris van Staat, de Hooge Collegien en Ambtenaren, tot geen bijzonder vak van administratie behoorende, *nihil*; 3, het Departement van Buitenlandsche Zaken, *nihil*; 4, het Departement van Justitie, *nihil*; 5, het Departement van Binnenlandsche Zaken *f* 1,048,420 - 06, het Departement van den Hervormden en andere Eerediensten, behalve den Roomsch-Katholijken, *nihil*; 7, het Departement van den Roomsch-Katholijken eeredienst, *nihil*; 8, het Departement voor de Marine en Kolonien *f* 1,100,000 - 00; 9, het Departement van Financien *f* 4,160,995 - 80; 10, het Departement van Oorlog *f* 851,580 - 00; te zamen *f* 7,160,995 - 80.

2. Ter bestrijding der onvoorziene behoeften, welke gedurende den loop van het jaar 1826 mogten opkomen, wordt ter dispositie van den Koning gesteld eene som van *een millioen guldens* uiterlijk, te vinden, in de eerste plaats, uit hetgeen de, in het eerste onderdeel der tweede afdeeling van de begrooting vermelde, uitgaven, beneden de sommen, daarvoor toegestaan, mogten komen te blijven; zullende het niet aldus gevondene, des noods, worden gerangschikt onder de buitengewone uitgaven voor een volgend jaar.

De tegenwoordige wet zal in het *Staatsblad* worden geïnsereerd.

Wij WILLEM *enz.*

Alzoo wij in overweging hebben genomen, dat, naar aanleiding van het 126 art. der Grondwet, de middelen ter bestrijding der uitgaven, behoorende tot de tweede afdeeling der begrooting, slechts voor één jaar worden vastgesteld, en dat dienvolgens de vaststelling dezer middelen, voor den jare 1826, behoort plaats te hebben; dat voorts bij de wet van den 12 Julij 1821 (*Staatsblad* n°. 9) en bij de successivelijk naar aanleiding daarvan gearresteerde speciale wetten, de grondslagen van het stelsel van 's Rijks belastingen zijn gelegd, mitsgaders, dat bij de wet tot instelling van een Amortisatie-Syndikaat en ter regeling van onderscheidene financiële aangelegenheden des Rijks, van den 27 December 1822 (*Staatsblad* n°. 59), alsmede bij de wet ter voorziening in de voldoening van de nieuwe buitengewone pensioenen en afloopende betalingen en ter regeling van onderscheidene financiële aangelegenheden des Rijks en van het Amortisatie-Syndikaat, van den 5 Junij 1824 (*Staatsblad* n° 38), verschillende uitkeeringen aan de schatkist zijn verzekerd, om in sommige behoeften te voorzien, buiten bezwaar der schatpligtigen;

Zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Ter bestrijding der uitgaven, begrepen in het eerste onderdeel van de tweede afdeeling der begrooting over den jare 1826, zullen worden gebezigd de volgende middelen:

a. Eene som van *drie-honderd zeventig-duizend guldens*, zijnde een voorloopig berekend overschot op den dienst van 1823.

b. De regten op den in-, uit- en doorvoer, het buitenlandsch tonnengeld, de watertollen en de baken- of vuurgelden, onder aftrek van zoodanige som, als daaruit, overeenkomstig de wet van den 12 Julij 1821, voor de gewone staatsbehoeften noodig zal bevonden worden.

c. De inkomsten der domeinen, aan onzen beminden Zoon, Prins *Frederik* der Nederlanden, overgedragen bij de wet van den 25 Mei 1816 (*Staatsblad* no. 25).

d. De loterijen.

e. De opbrengst van de te verkoopen goederen, buitengewone inkomsten en alle andere toevallige baten.

f. *Vijf opcenten* op de grondbelasting, op de gebouwde en ongebouwde eigendommen, alsmede op het gemaal en *dertien* opcenten op al de verdere directe belastingen, indirecte belastingen en accijnsen, waarvan de heffing bij de wet van den 12 Julij 1821 is bepaald.

2. Naar aanleiding van de wet van den 21 April 1810, wordt de proportionele redevance der mijnen voor den jare 1826 bepaald, op *twee en een half ten honderd* van de zuivere opbrengst, waarvan afzonderlijke rekening aan de publieke schatkist zal worden gedaan en welke zal strekken tot goedmaking der kosten van administratie der mijnen, overeenkomstig art. 39 derzelve wet.

3. Ter bestrijding der uitgaven, begrepen in het tweede onderdeel van de tweede afdeeling der begrooting over den jare 1826, zullen worden gebezigd:

a. Eene uitkeering van *drie millioenen guldens*, door het Amortisatie-Syndikaat aan de schatkist te verstrekken, in mindering der som van *dertig millioenen guldens*, met welker voldoening die instelling belast is, volgens art. 4, § *d* der wet, van den 27 December 1822 (*Staatsblad* no. 59), tot instelling van een Amortisatie-Syndikaat en ter regeling van onderscheidene financiële aangelegenheden des Rijks.

b. Eene uitkeering van *drie millioenen twee-honderd zestig-duizend negen-honderd vijf-en-negentig guldens tachtig cents*, door het Amortisatie-Syndikaat aan de schatkist te doen, volgens art. 9 van de even gemelde wet, ten einde de schatkist in staat te stellen tot betaling van de buitengewone pensioenen, lijfrenten en andere afloopende betalingen.

c. Eene uitkeering van *negenmaal honderd-duizend guldens*, door het Amortisatie-Syndikaat aan de Schatkist te doen, volgens art. 1 der wet van den 5 Junij 1824 (*Staatsblad* no. 38), ten einde de schatkist in staat te stellen tot betaling van al de nieuwe pensioenen, persoonlijke traktementen, toelagen, wachtgelden en verdere afloopende betalingen.

Wij WILLEM, enz.

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 199 der Grondwet, de schuld jaarlijks in overweging moet worden genomen, ter bevordering der belangen van de schuldeischers van den Staat;

Gelet op de bepalingen van artikel 42 en 43 der wet van den 27 December 1822 (*Staatsblad* no. 59), tot instelling van een Amortisatie-Syndikaat en ter regeling van onderscheidene financiële aangelegenheden des Rijks;

Gezien de opgave ter voldoening aan het eerste der evengem. artikelen dier wet, door het Amortisatie-Syndikaat gedaan;

Zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, zoo als wij goedvinden en verstaan bij deze:

De som, welke door het Amortisatie-Syndikaat, ter voldoening aan het 43ste artikel der wet van den 27 December 1822, gedurende het jaar 1826, tot aankoop en aflossing van schuld zal worden besteed, wordt bepaald op *twee milioenen tweemaal honderd-duizend guldens.*

Lasten en bevelen, enz.

De voorzitter bedankt den minister voor de mededeeling, en zegt, dat de Kamer de aangebodene wetten in overweging zal nemen; zij worden voorts naar de afdeeling verzonden, om door dezelve te worden onderzocht.

De zitting wordt opgeheven zonder bepaald adjournement.

Z. M. de Koning heeft dezer dagen de volgende promotien gedaan:

Bij de 1ste afdeeling infanterie, tot kapitein, den luit. *v. d. Bussche*; tot luitenants, de 2de luits. *de Mahieu* en *Bosschaert*; tot 2de luits., de sergeanten *de Riemer*, *de Vicq de Cumptich*, *van Hugenpoth*, *Raikem*, *Barkhausen*, en den kadet *ten Cate*.

Bij de 2de afd. tot luitenant, den 2den luit. *de Beer Lijclama à Nijeholt*; tot 2de luits., den adj.-onderofficier *Swaen*, de sergeanten *Koster*, *Scherping* en *v. d. Helm*.

Bij de 3de afd. tot kapiteins, de luits. *Exter* en *Bach*; tot luits., de 2de luits. *van Boelens*, *Würsteis* en *Thiriany*; tot 2de luits., de serg.-majoors *Berghaus* en *Hoedt*.

Bij de 4de afd. tot kapiteinen, de luits. *Jansen* en *Raukopff*; tot luit. adj., den 2den luit. *Brasseur*; tot luits., de 2de luits. *de Jacobi*, *Coenegracht*, *van Bever*; tot 2de luits., den kadet *de Calonne Beaufait*, den serg.-majoor *Bender* en den adelborst der marine *IJske*.

Bij de 5de afd. tot luit., den 2den luit. *Thijsen*; tot 2den luit. den kadet *Beekman*.

Bij de 6de afd. tot luits., de 2de luits. *Delwart*, *Dens* en *Kempeners*; tot 2de luits., de adj.-onderofficiers *Sudhoff*, *David* en *Hoelen*, den kadet *Solteau*, den serg.-majoor *van Aken* en den wachtmeester *Meijers*.

Bij de 7de afd. tot 1sten luit. kwartierm., den 2den luit. *Budde*; tot 1ste luits., de 2de luits. *Fischer*, *van Alphen Zeewolt*; tot 2den luit., den sergeant *E. v. Bevervoorden*.

Bij de 8ste afd. tot kapit., den luit. *Groen*; tot 1ste luits., de 2de luits. *Alings* en *Moije*; tot 2de luits., de serg. *du Moulin*, *Kars*, *Biehelberger* en den kadet *Ramdohr*.

Bij de 9de afd. tot 2den luit. adj., den 2den luit. *de Bock*; tot kapitein, de luit. *de Sonnaville*; tot 1sten luit., den 2den luit. *Muller Massis*; tot 2de luit. den kadet *de Bock* en de serg.-majoors *Delfos den Doven* en *Folie*.

Bij de 10de afd. tot kapit., den luit. adj. *Buchner*; tot 1sten luit., den 2den luit. *Siborg*; tot 2de luits., den gepens. 2den luit. *van Weelderen* en den serg. maj. *van Windsheim*.

Bij de 11de afdeeling tot kapiteins, de luits. *de Haan* en *Pel*; tot 1ste luits. de 2de luits. *Missing* en *de Goer*, en den gepens. luit. *de Rooy*; tot 2de luits. den kadet *Winter* en den adj.-onderofficier *Viteux*.

Bij de 12de afd. tot 1ste luits., de 2de luits. *de Schepper*, *de Pauly* en *van Goethem*; tot 2de luits., de serg. majoors *Vergnes* en *van Zutphen* en den serg. *de la Paissière*.

Bij de 13de afd. tot 2de luit. kwartierm., de serg. *Ten Raa*; tot 1ste luit., den 2den luit. *Veeren*; tot 2de luits., den adj.-onderofficier *Heesterman*, den serg. majoor *Veeren*, den kadet *Everts* en den serg. *Hofmeister*.

Bij de 14de afd. tot 1sten luit. adj., den 2den luit. *van Quadt*; tot 1ste luits. de 2de luits. *van Karnebeek*, *de Nocker* en *de Poortere*; tot 2de luits., de adj. onderofficiers *Hols*, *Clement* en *Termijtelen* en den wachtm. *Mertens*.

Bij de 15de afd. tot 1sten luit. adj., den luit. *van Davelaar*; tot 1sten luit., den 2den luit. *de Xhenemont*; tot 2den luit., de serg. *van Landerwijk*.

Bij de 16de afd. tot 1ste luits., de 2de luits. *de Pruissenaere* en *Piccard*; tot 2de luits., den kadet *Creyghton* en de serg. majoors *Moerman*, *van Koetsveld van Ankeren*, *Thibaut* en *van Langen*.

Bij de 17de afd. tot kapit., den luit. *Jansen*; tot 1sten luit., den 2den luit. *de Vaux*; tot 2de luits., den adj.-onderofficier *Causiau* en den serg. majoor *Knoeff*.

Bij het algemeen depôt, no. 33, tot kapits., de luits. *Misse* en *Knoppert*; tot luits. a. l. s., den gew. kapit. *Vassaux*; tot 2den luits. de serg. majoors *Bellenbach* en *Wagner*, en den kadet *Dibbetz*.

Bij de eerste comp. van het garnizoens batt., no. 34, tot kapit. met rang van majoor, den ritm. *Brissche*; tot 2den luit., met rang van 1sten, den gepens. 2den luit. *Scherff*.

Bij de 1ste afd. kurassiers, tot 2den luit. effect., den 2den luit. *Wilbrenninck*; tot 2den luit. a. l. s., den kadet *van Citters*.

Bij de 2de afd. tot luits., de 2de luits. *van Grotenhuis*, *Storm de Grave* en *Coets van Baggen*; tot 2den luit. effect., den 2den luit. a. l. s. *Duvergé*.

Bij de 3de afd. tot 2den luit. effect., den 2den luit. a. l. s. *Taats van Amerongen*; tot 2den luit. a. l. s., den kadet *Bangeman van der Hulst*.

Bij de 9de afd. tot ritmeester, den luit. *Majoie*.

Bij het regt. dragonders, no. 4, tot kornet, den adj. onderofficier *van der Werff*; tot luits., de 2de luits. *Mascheck* en *van Scherpenzeel Heusch*; tot 2de luits. effect., de 2de luits. *van Erp*, *van 't Holl* en *Happé*; tot 2de luits. a. l. s., den kadet *de Mey* en den wachtm. *van Noort*.

Bij het regt. dragonders, no. 5, tot luit., den kornet *Heuvingh*; tot 2den luit. a. l. s., den kadet *de Noydam Calf* en den adj. onderofficier *Raoult*.

Bij het regiment huzaren, no. 8, tot ritmeester comm., den ritm. *van Omphal*; tot 2den luit. a. l. s., den kadet *Sandberg*.

Bij het regiment lanciers tot 2den luit. adj., den adj. onderofficier *de Ravenne*; tot 2de luits. effect., de 2de luits. *van Oldebarneveld* gen. *Tullingh* en *Michaux* en tot 2den luit. a. l. s. den kadet *Ablay*.

De *Minister voor de Marine en Kolonien* brengt ter kennis van de belanghebbende reeders en eigenaars van schepen, op de West-Indien varende, dat, voor zoo ver zij zich, hetzij reeds nu of gedurende den jare 1826, in de omstandigheid mogten bevinden, dat zij voor hunne schepen, naar de West-Indien bestemd, geene volle lading kunnende bekomen, in derzelver belang, mogten genegen wezen, derzelver gedeeltelijke of onvolledige ladingen verder aan te vullen, en wel met steenkolen, zoo als ook des noods daarmede, als ballast, hunne schepen, hetzij geheel of gedeeltelijk, te doen beladen, bij gebreke van meer voordeelige bevrachtingen, aan de voormelde reeders en eigenaars, des verkiezende, van 's Rijks wege, de gelegenheid wordt aangeboden, mits voor eenen allezins matigen prijs, tot het vervoer naar Curaçao van steenkolen, in zoodanige hoeveelheid, als de in derzelver bodems anders overblijvende ruimte zal toelaten in te nemen.

De zoodanige belanghebbenden, als mogten verlangen van de bij deze aangeboden wordende gelegenheid gebruik te maken, kunnen zich dan, en wanneer zij een schip in lading hebben, hetzij in persoon, hetzij bij geschrifte, vervoegen of onmiddelijk aan den Minister of aan eene der naastbij zijnde directien van de Marine, respectivelijk te Amsterdam, Rotterdam en Vlissingen, en wel met bijvoeging van de navolgende opgaven, als:

1°. Van den naam en de soort van het schip, den naam van deszelfs gezaghebber of kapitein, en dien van den reeder of eigenaar.

2°. Van de zoodanige ruimte, als de aangeboden wordende bodem nog ter beschikking heeft, en wel in Nederlandsche tonnen, iedere ton gelijkstaande aan duizend Nederlandsche ponden, vertegenwoordigd door anderhalfmaal den teerling der Nederlandsche el.

3°. Van de plaats alwaar het schip zich bevindt.

4°. Van de dagen, op welke zij zullen verlangen, dat de inlading der steenkolen zal plaats hebben, en,

5°. Van den prijs, per Nederlandsche ton, waarvoor het onderhavige vervoer wordt aangeboden.

De hoofd-voorwaarden van 's Rijks wege zijn:

A. Dat de inlading voor rekening van het Rijk zal geschieden, doch dat, wanneer daartoe ligters of een ligter mogten vereischt worden, de kosten daarvan zullen komen ten laste van den aannemer.

B. Dat de lossing, te Curaçao, geheel en alleen voor rekening van het Rijk zal plaats hebben, en wel binnen de veertien dagen, te rekenen van het tijdstip, dat de kapitein of schipper zal verklaard hebben, tot de lossing in staat te zijn: zullende, voor iederen overlegdag, betaald worden de som van dertig guldens. Hiervan worden uigezonderd de dagen, gedurende welke, uit hoofde van storm of andere onvoorziene toevallen, de lossing niet mogt kunnen plaats hebben.

C. Dat de betaling, na getrouwe uitlevering, te Curaçao, der ingeladene steenkolen, hier te lande op de gebruikelijke wijze zal geschieden, zonder eenige andere korting, dan die der leges.

D. Dat de kosten van leges, zegels en die der registratie-regten, wegens het kontrakt, komen ten laste van den aannemer.

's Gravenhage den 27 October 1825.

De Minister voornoemd:
E L O U T.

De ADMINISTRATEUR van 's RIJKS SCHATKIST, in de Provincie *Groningen*, adverteert, ten behoeve der Deelnemers in de navolgende Provinciale Negotiatien:

1°. Dat de Coupons en de twee uitgelote Obligatien, n°. 21 en n°. 41, uit de Negotiatie, groot *f* 36000 — 00 tot de bestrating van den grooten Weg van Groningen naar de Punt, verschenen primo November 1825, met de oploopende premie, ad ½ pro cent, zullen worden betaald ten Kantore van den Agent van den Algemeenen Rijks-Kassier te Groningen.

2°. Dat het derde of laatste termijn, zijnde *een-vierde* der ingeschrevene som in de Negotiatie groot *f* 170,000 — 00, tot buitengewone reparatien aan de Zeeweringen, Kanalen, enz., in de Provincie Groningen, moet worden betaald in de maand November 1825, ten Kantore van den Agent van den Algemeenen Rijks-Kassier te Groningen, en dat de daarvoor ontvangene Kwitantie, met de provisionele Recepissen, wegens het eerste en tweede termijn, door de Gedeputeerde Staten dezer Provincie afgegeven, door de Deelnemers moeten worden overgebragt ten Kantore-Generaal, ter bekoming van de Obligatien, en de aanzuivering van de verschenen interest op primo November 1825, wegens het fournissement van het eerste en tweede termijn, ingevolge art. 6, van het door Zijne Majesteit, bij besluit van den 17 Augustus 1824, n°. 146, geapprobeerd plan van deze Negotiatie.

3°. Dat het tweede of laatste termijn, zijnde de *wederhelft* der ingeschrevene som, in de Negotiatie groot *f* 80,000 — 00, tot het aanleggen van eenen bepuinden Weg, langs het Aduarder-diep, en de Lent, enz., moet worden betaald in de maand November 1825, ten Kantore van den Agent van den Algemeenen Rijks-Kassier te Groningen, en de daarvoor ontvangene Kwitantie overgebragt ten Kantore-Generaal, ter bekoming van de provisionele Recepis, door de Gedeputeerde Staten dezer Provincie opgemaakt en geteekend.

4°. Dat de Coupons uit de Negotiatie groot *f* 6200 — 00, ter bepuining van den Weg bij Enumatil, verschenen primo November 1825, zullen worden betaald ten Kantore van den Agent van den Algemeenen Rijks-Kassier te Groningen.

Groningen den 8 October 1825.

De Administrateur voornd.:
B U S C H.